

altsaa give det en Bekræftelse i denne Lov, saa gjøre vi ogsaa derved efter min Anskuelse et Tilbagekridt. Betragter man Loven fra Rigshedens Standpunkt, da er den ogsaa i den Retning et slem Tilbagekridt. Jeg har her hørt Forbringere om, at Kjøbstæderne skulle have en talrig Repræsentation, og forsaavidt den ærede Rigsdagsmand, som er valgt i en Kjøbstadcommune, har udtalt dette, har jeg opfattet ham saaledes, at han meente, at Kjøbstadbefolkningen var bedre stillet til at varetage de almindelige Anliggender end Landboerne — det er en Anskuelse, hvori jeg ikke kan være enig med ham, men Lovudkastet synes at gaae ud fra en lignende Anskuelse, idet det i § 2 foreslaaes, at Valgmændene til det nye Amtsraad skulle for Kjøbstædernes Vedkommende vælges directe af Folkethingets Vælgere i Kommunen, medens derimod den gamle Lovbestemmelse om de indirecte Valg til Amtsraadet for Landkommunernes Vedkommende skal bibeholdes. Dette er et Fingerpeg paa, at man antager, at Kjøbstadkommunernes Beboere ville være bedre istand til at foretage det rette Valg til den større Communes Lærd og Landboerne, og deri kan jeg ikke være enig; det er efter min Mening umuligt for dem, der hylde denne Rigtighed, at stemme for Loven, saalænge en saadan ueensartet Grundfættning for Valget paa Landet og i Kjøbstaden opstilles og fastholdes med Hensyn til Amtsraadet. Loven har iøvrigt ogsaa flere uheldige Bestemmelser, som jeg maatte see forandrede, forinden jeg kan give den min Stemme; det er saaledes vistnok i høi Grad uheldigt, naar Amtmanden, foruden at være stemmende Medlem og Formand, tillige skal være Regjeringens Tilsynsmand og har et Veto, saaledes som det fremstilles i § 12. Man kan tænke sig, at det i Tidernes Løb kan komme til at gaae saaledes til, at der foreligger en Afstemning, Amtmanden er imod at bevilge Noget eller han vil have Noget bevilget, han stemmer altsaa efter denne sin Anskuelse, men naar nu Majoriteten gaaer ham imod, saa har han en anden Udvei, saa træder han op som Klager mod det hele Amtsraad og bringer Sagen ind for Ministeriets Domstol, hvor den da skal finde sin Afgjørelse; det er efter min Mening en uheldig Stilling

for Amtmanden selv og for Raadet, og det vil være nødvendigt at foretage en Forandring i denne Henseende, forinden Loven faaer Kraft. Der er en Bestemmelse i § 24, som jeg ikke troer er overeensstemmende med Grundloven, nemlig den, at man vil, at de Vedtægter, som skulle bestemme den Grændse, hvortil Kjøbstæderne kunne beskatte sig selv eller kunne disponere over de Activer, som Kommunen eier, skulde affattes ved en Overenskomst mellem Ministeriet og Communerne. Det forekommer mig, at disse Vedtægter bør vedtages af Rigsdagen og have deres Bekræftelse her, idet det nemlig er af stor Vigtighed for Statsbestaatningen, at Communerne i deres communale Bestaatning ikke gaae ud over saadanne Grændser, at de jo lade Skatteevne nok tilbage for de Krav, som Staten maatte komme til at gjøre til dem, og dette Hensyn troer jeg bedst tages af Rigsdagen. Jeg kan ikke see andet, end at den hele Stilling, som Rigsdagen har med Hensyn til Skattebevillingen, consequent maa forandre, at disse Vedtægter komme til at vedtages af Rigsdagen. Jeg har endnu en Betænkelighed ved denne Lov, og det er, at den giver sig Skin af at være et vigtigt Skridt frem til Communernes Selvstyrelse; det er min Overbeviisning, at det kun er et meget lidet Skridt fremad, og idet det giver sig ud for at være meget mere, befrygter jeg, at man ved nu at gaae ind paa den forhindrer, at der kommer en Lov, hvorved dette Grundlovslofte fløer Fyldest i den Udstrækning, som det bør. Naar der ikke hos Regjeringen var den store Misbillid til Befolkningens større Mæsse, som der nu er, vilde jeg mene, at der kunde være Anledning til, nu at lade Communerne paa Landet og i Kjøbstæderne faae en lige saa stor Indflydelse paa deres Anliggender, som f. Ex. Kjøbenhavn har paa sine, men man anseer ikke Beboerne i Provindserne for at have den fulde Forstand paa deres egne Anliggender eller den rigtige Sands for, hvad der er til Statens og det Heles Lærd. Det er ogsaa af dette Hensyn, at vi hørte Ministeren udtale, at Amtmanden maatte bibeholdes i den Stilling, han har; han har ikke stølet paa, at man i selve Amtsraadene kunde finde Mænd, der rigtigt kunde være istand til at udføre, hvad Communerne kunne